

O strategie de guvernare pentru telecomunicațiile românești în anii 2025-2028

Dr. Nicolae Oacă

RONOG9, JW MARRIOTT, 2 Oct. 2024

Agenda

1, Telecomunicațiile românești în anul 2024 - printre ultimii în UE!

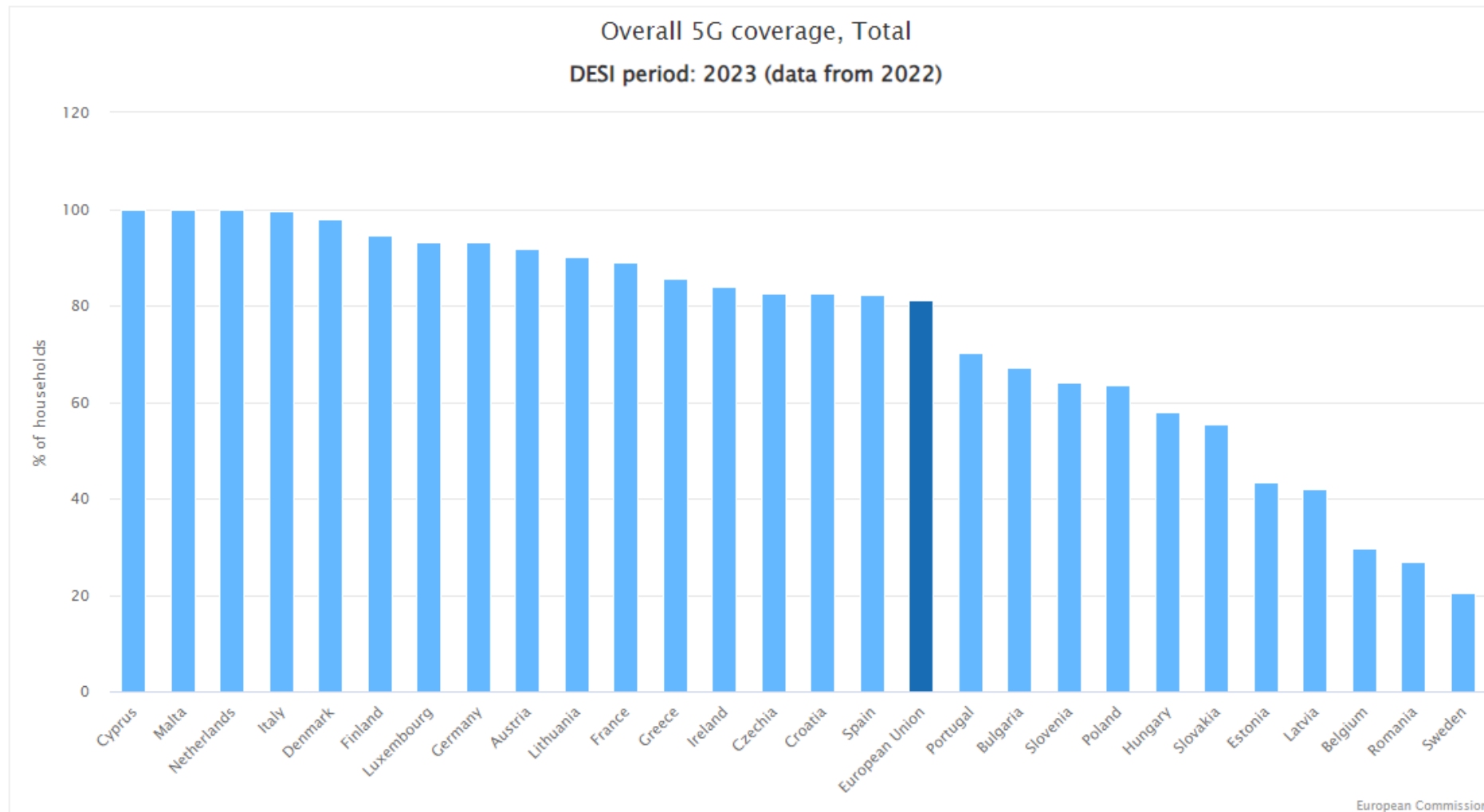
- România în Europa – DESI, 2030 Digital Decade
- Tehnologia 5G în lume și România

2. Cauzele eșecului – incompetența guvernanților!

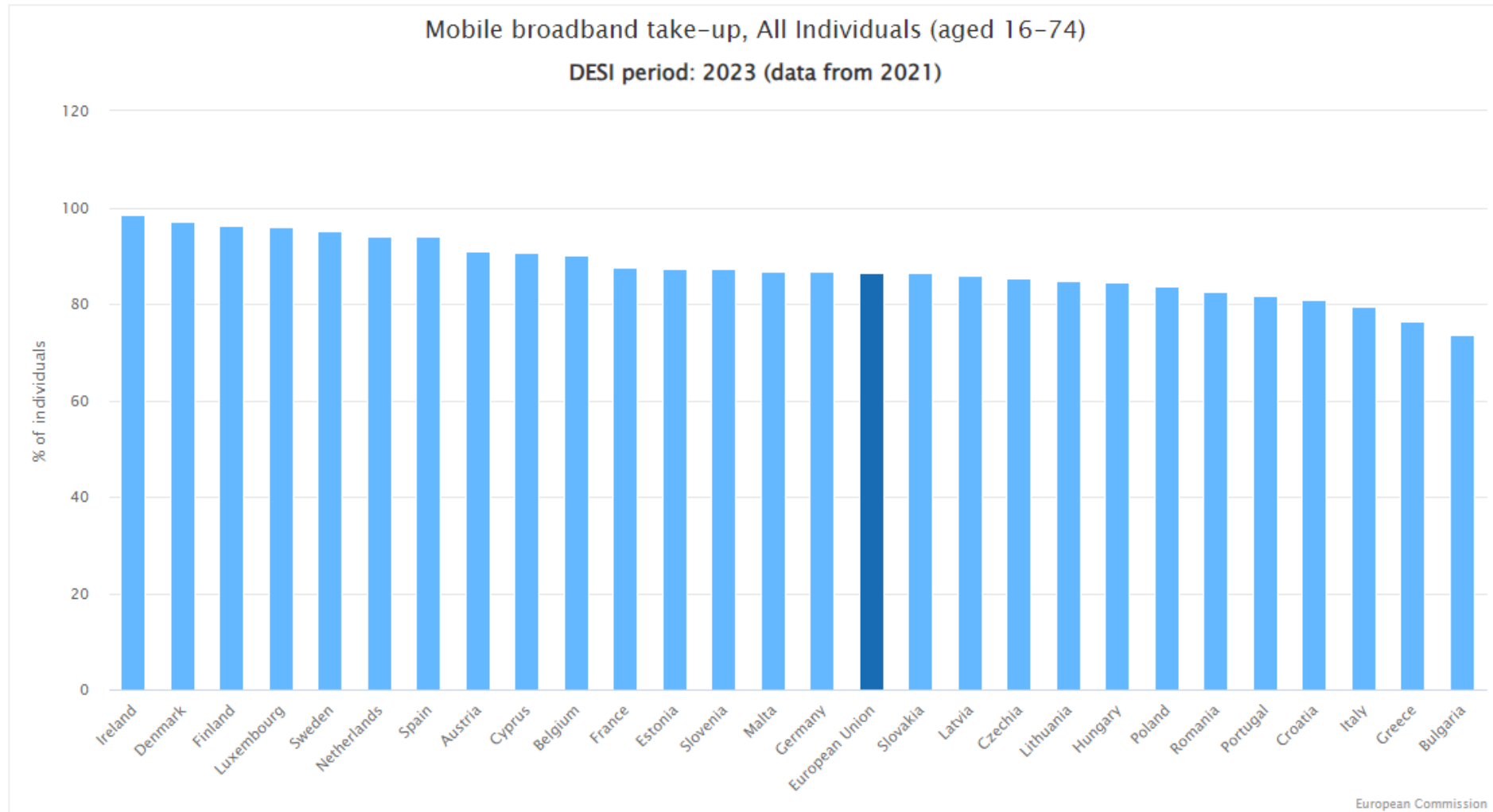
3. O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești în anii 2024-2028

1. Telecomunicațiile românești în anul 2024 – printre ultimii în UE

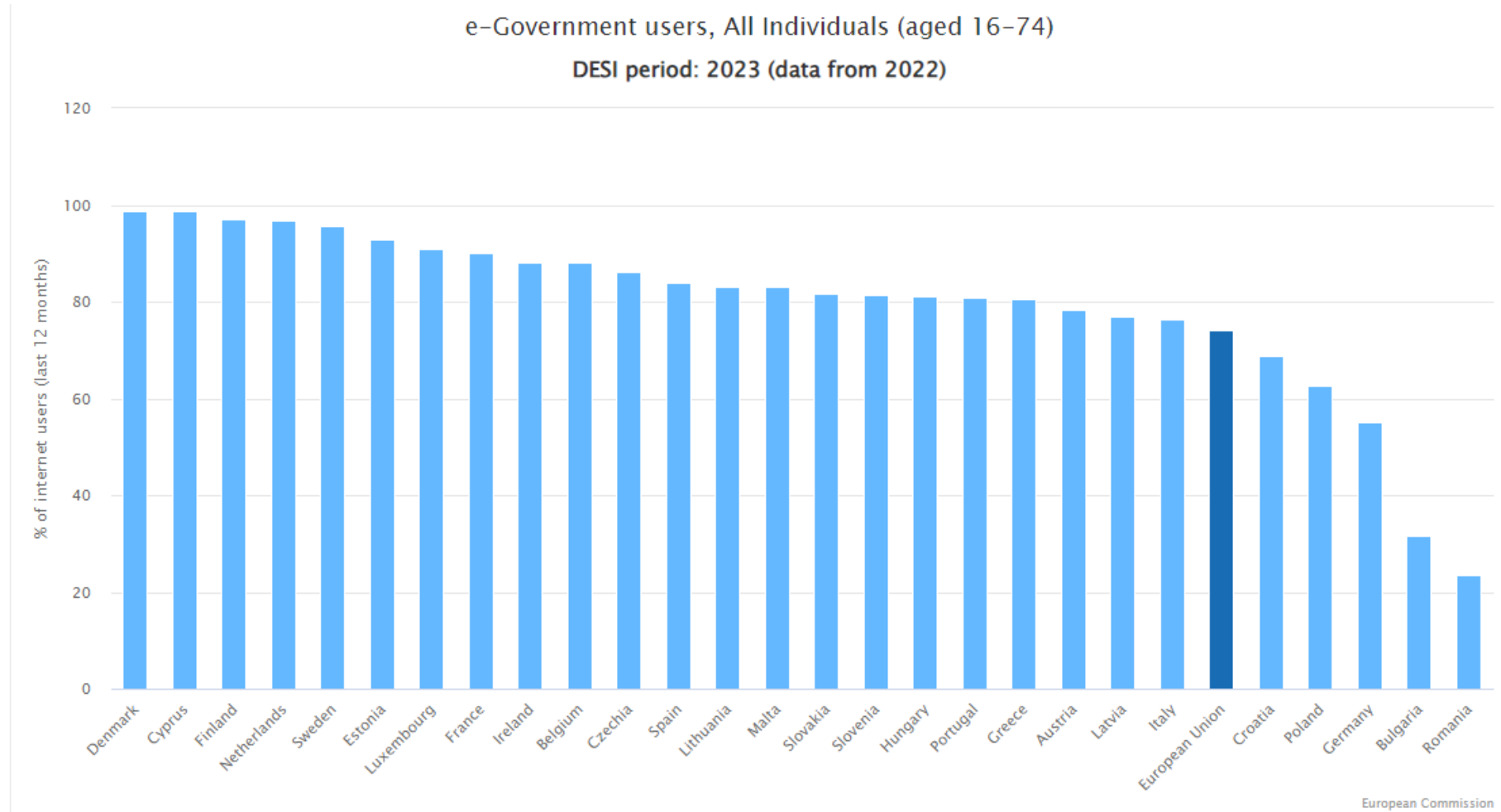
DESI - Acoperire 5G penultimii din UE

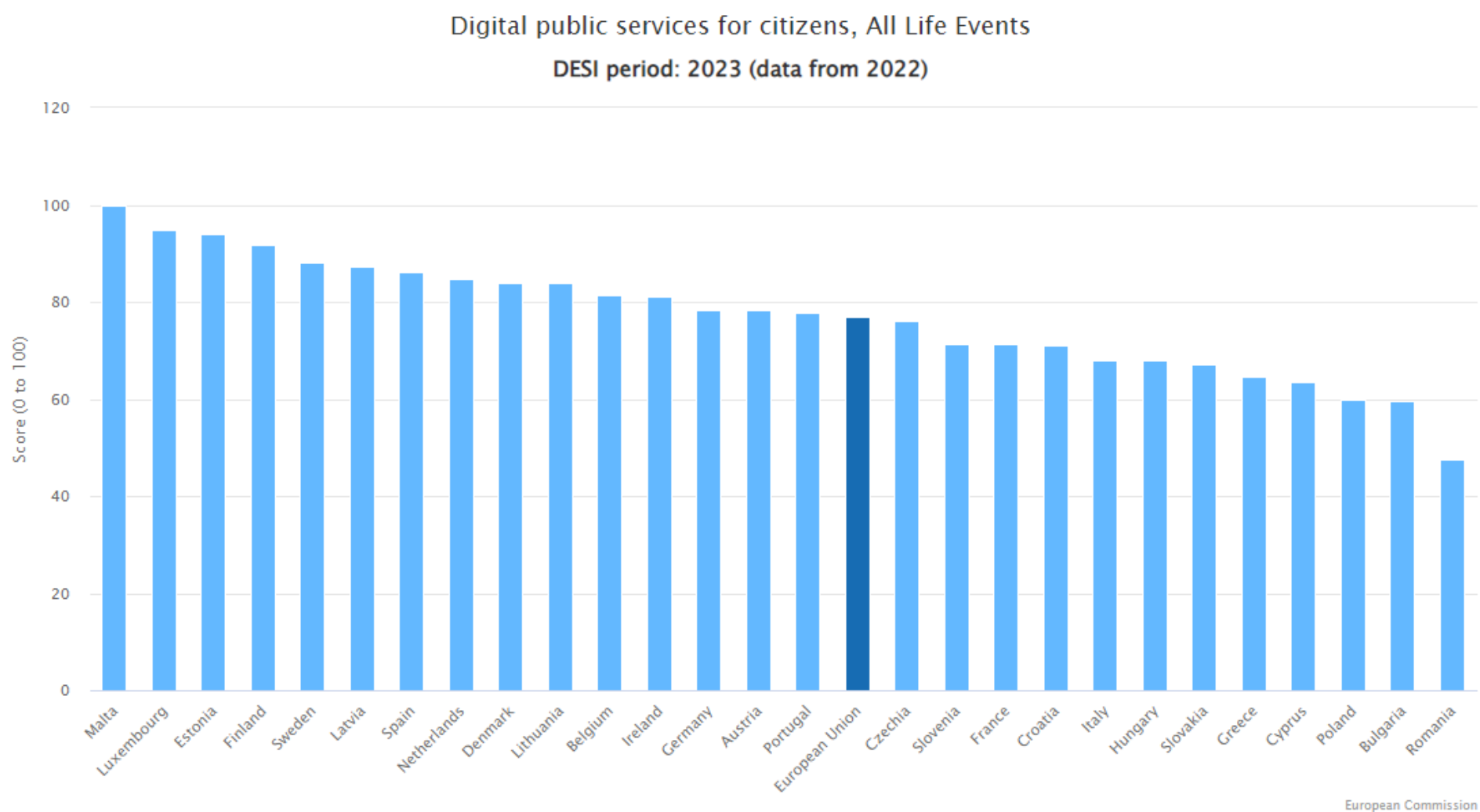
DESI – Utilizare acces mobil de mare viteză locul 22 în UE

DESI - Utilizatori e-Government: ultimii din UE

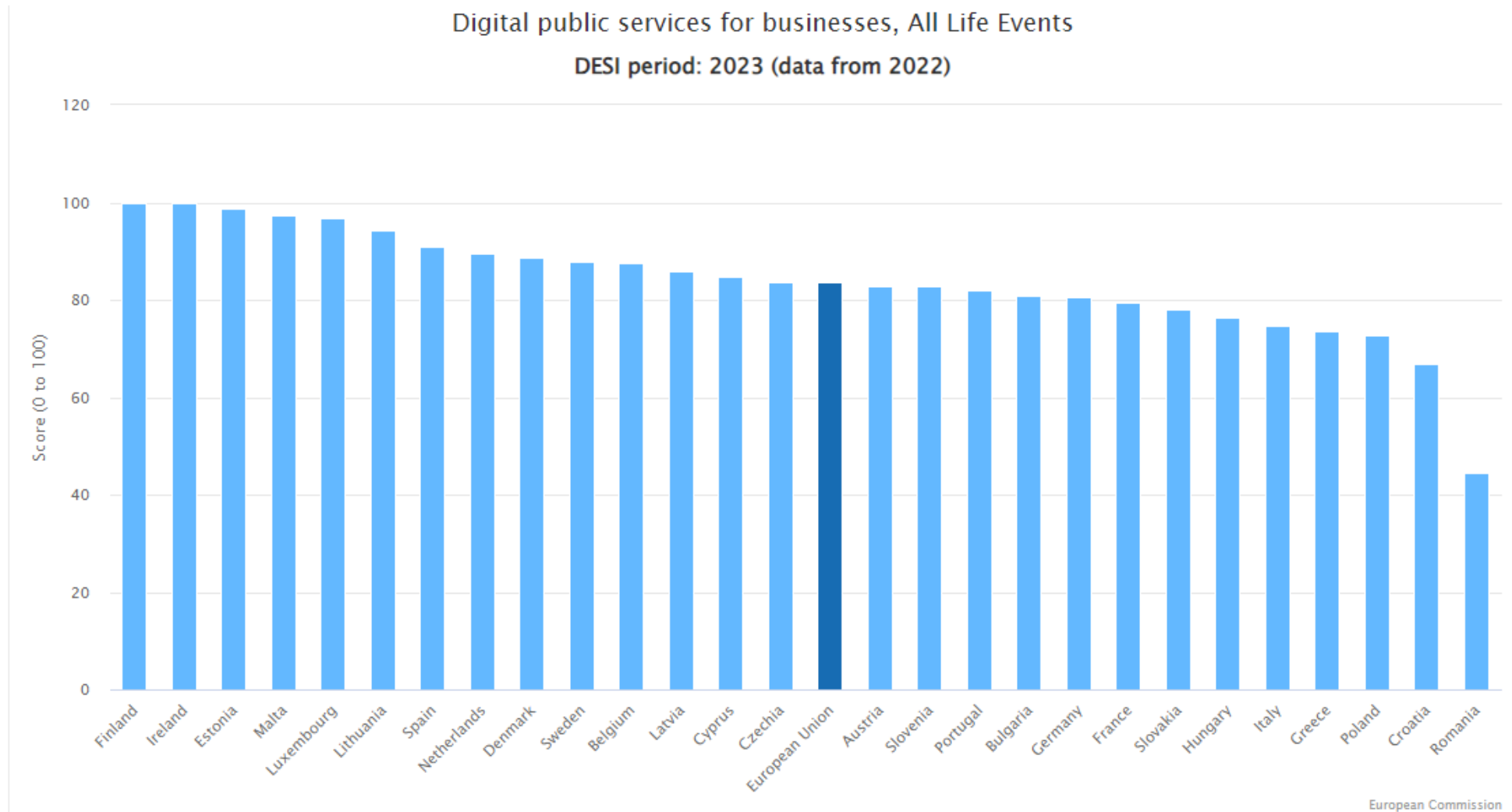

DESI - Servicii publice digitale pentru cetățeni: ultimii din UE

European Commission

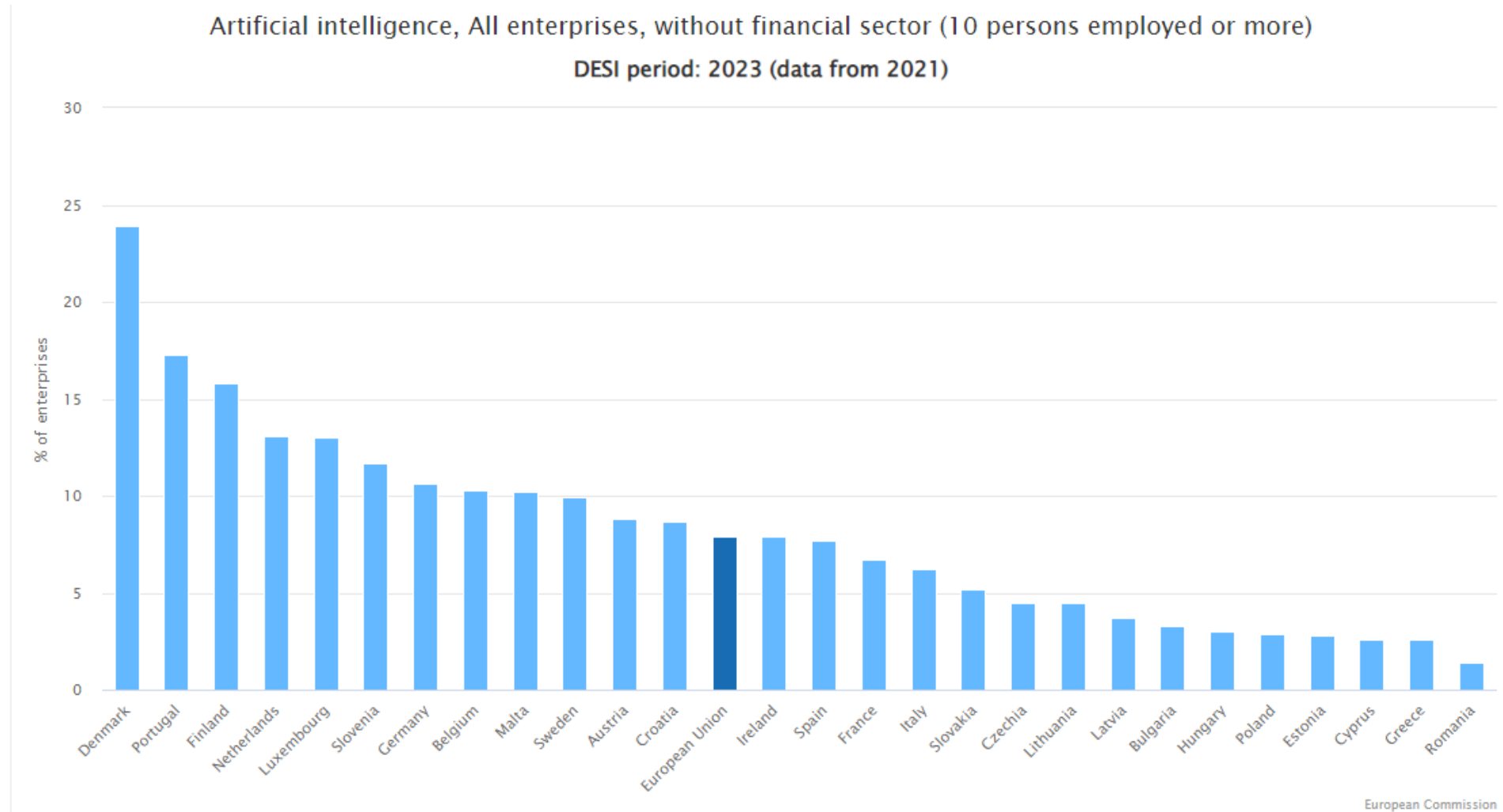
DESI - Servicii publice digitale pentru afaceri ultimii din UE

European Commission

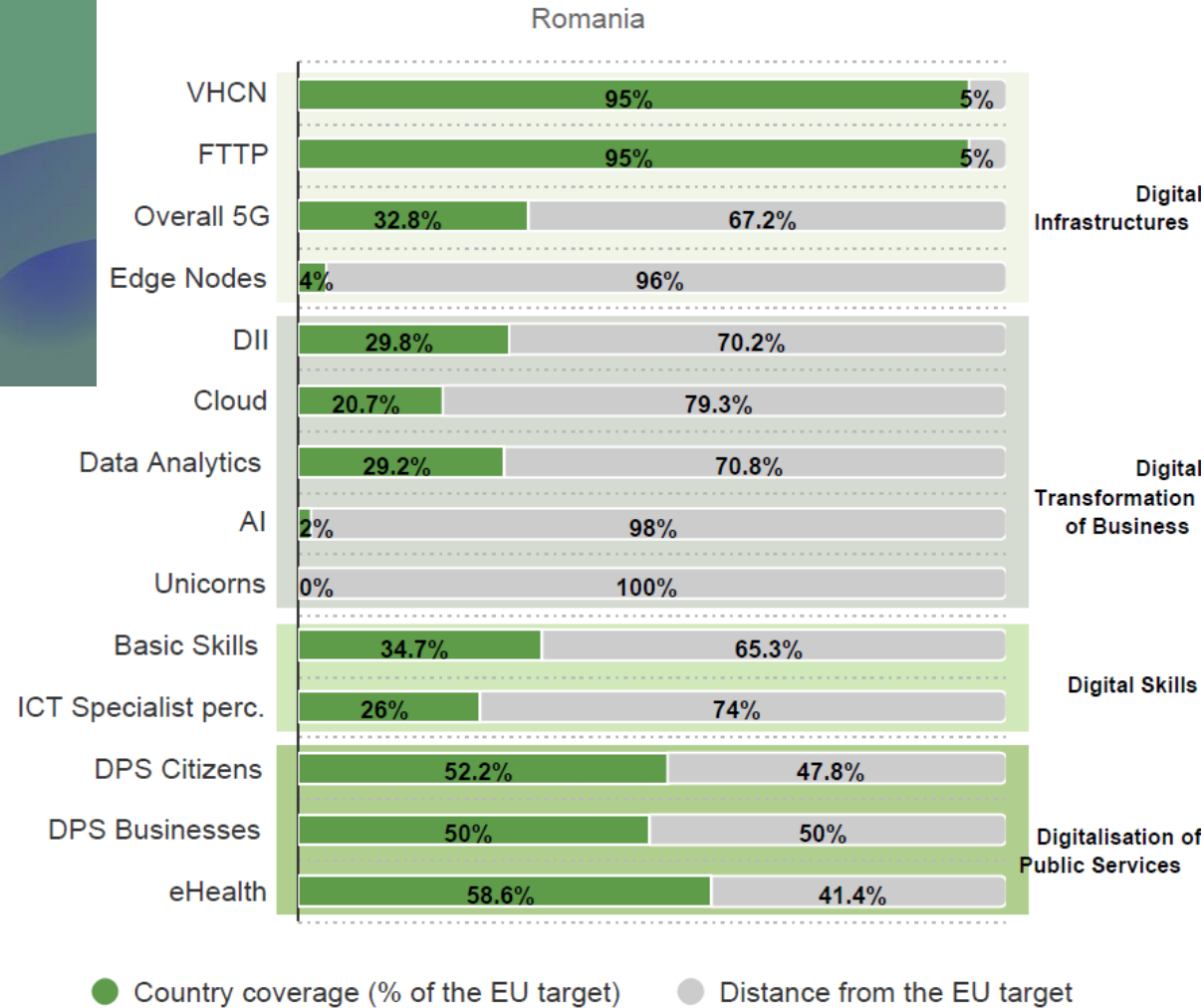

DESI - Inteligență Artificială: ultimii din UE

România în 2030 *DIGITAL DECADE*

Observed and forecasted Key Performance Indicators as percentage of the EU target

23: last observed data (DESI 2024, SDDR24); 2024-2030: forecast as per Member States'
O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești

România în 2030 *DIGITAL DECADE*

Country-Specific Recommendations

Romania must improve its performance towards the Digital Decade targets and objectives, to foster competitiveness, resilience, sovereignty, and promote European values and climate action.

Basic digital skills

Keep up the measures related to **upskilling and reskilling the workforce** and continue to **improve the quality and the relevance of courses and teachings** in the area of digital skills.

5G coverage

Undertake additional efforts to support a higher level of ambition for the 5G target, including possible **support for use cases and pilots**, in view of the importance for EU and Romania's future competitiveness and building on the current positive trend.

Digitalisation of SMEs

Intensify action on digitalisation of business, starting with providing a **comprehensive overview of the available support measures and identifying potential gaps in terms of meeting existing needs**, as well as with ensuring the good functioning of the EDIHs.

Unicorns

Extend the measures to **support an innovative, R&D driven ICT sector**.

ICT specialists

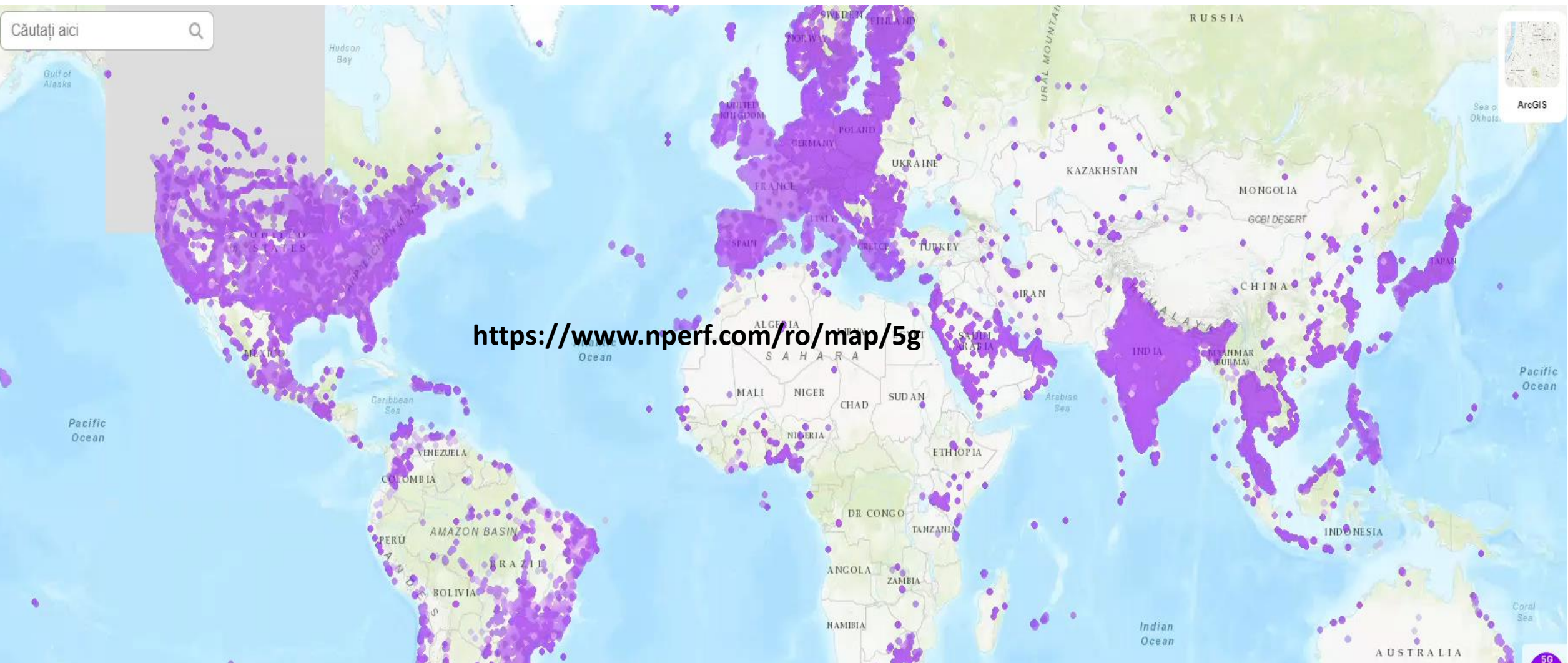
Consider **additional measures to retain ICT specialists in the country**.

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/romania-2024-digit>

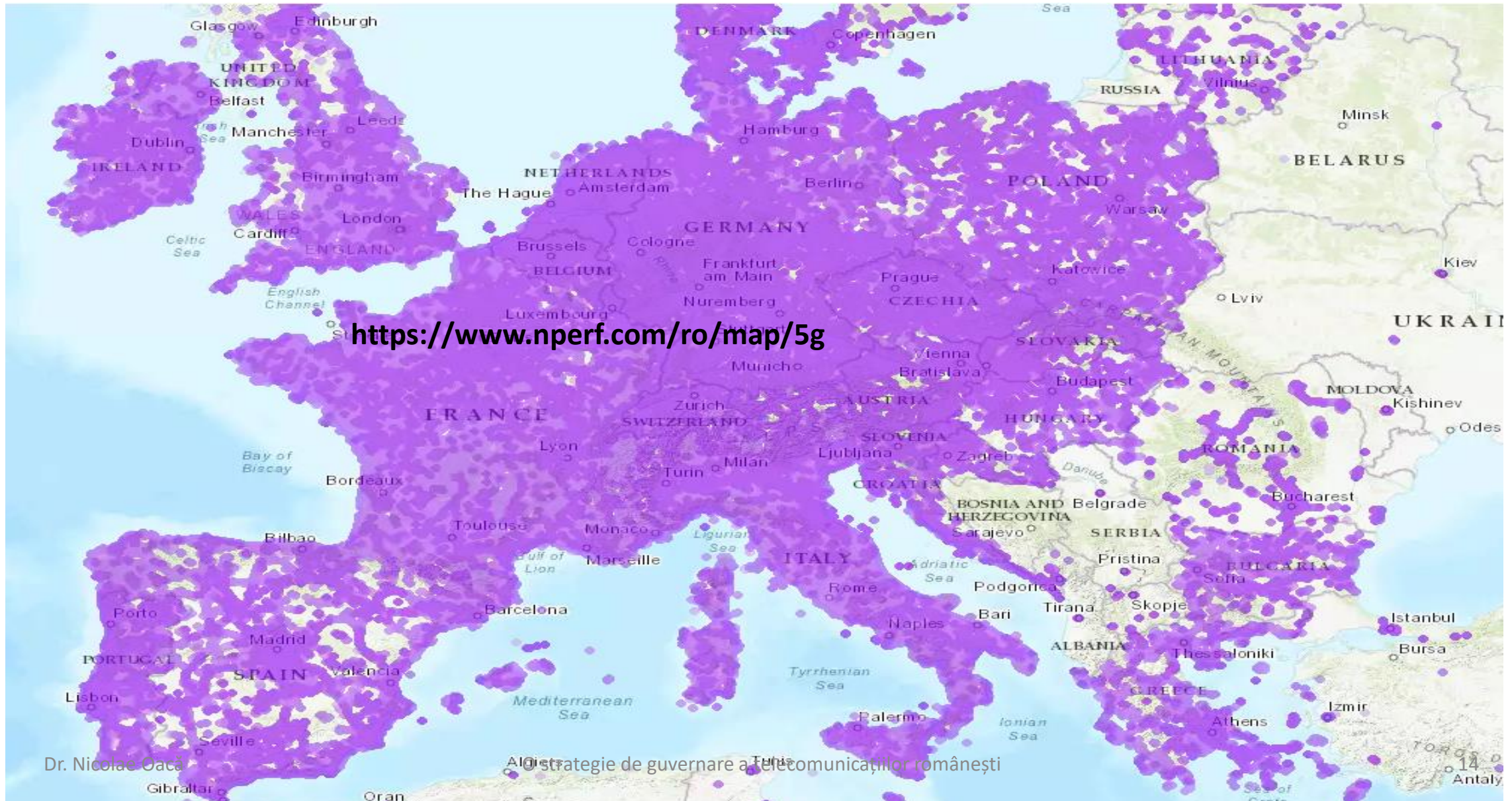

Tehnologia 5G în lume și în România

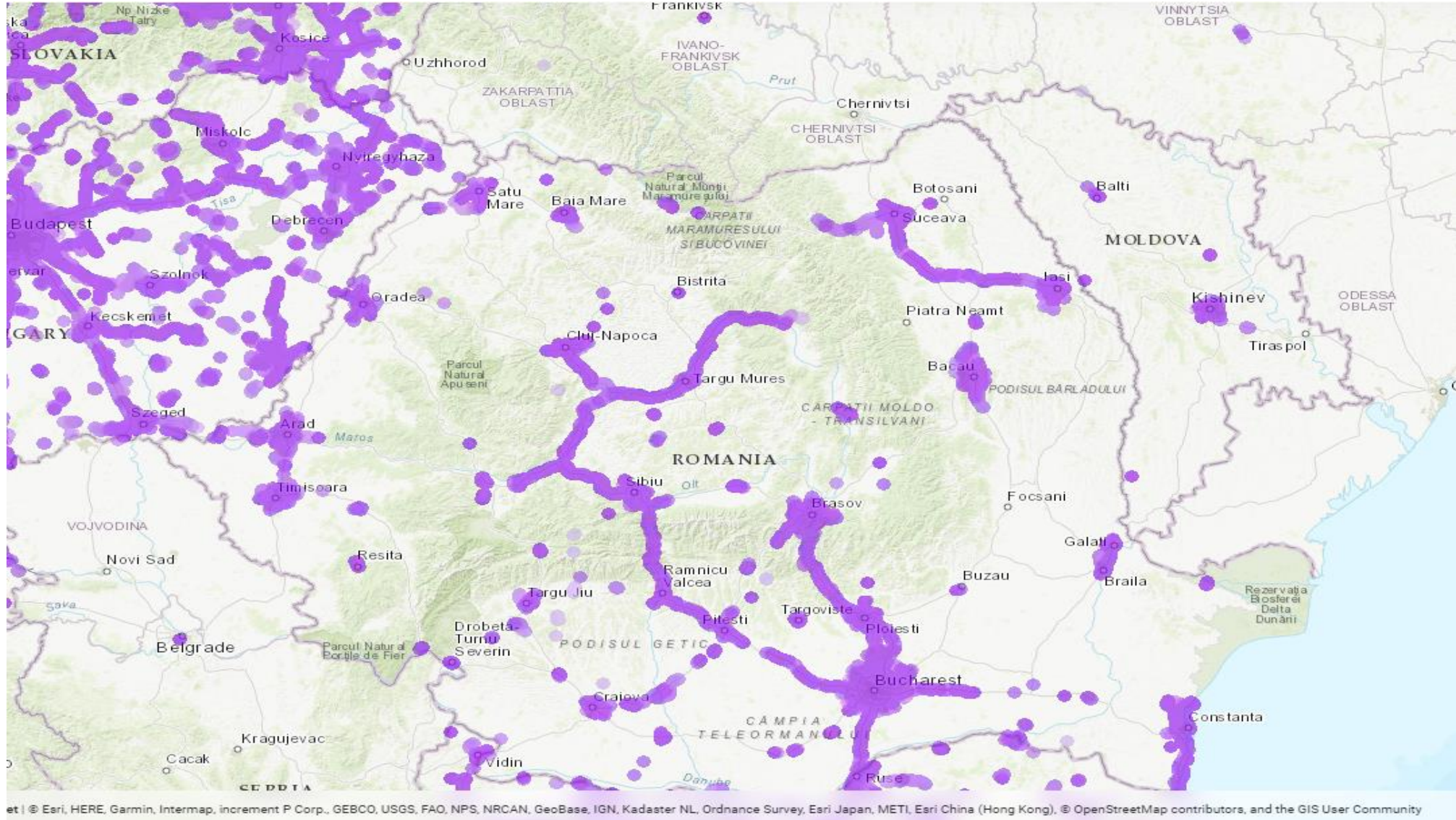
Acoperire 5G in lume

Acoperire 5G in Europa

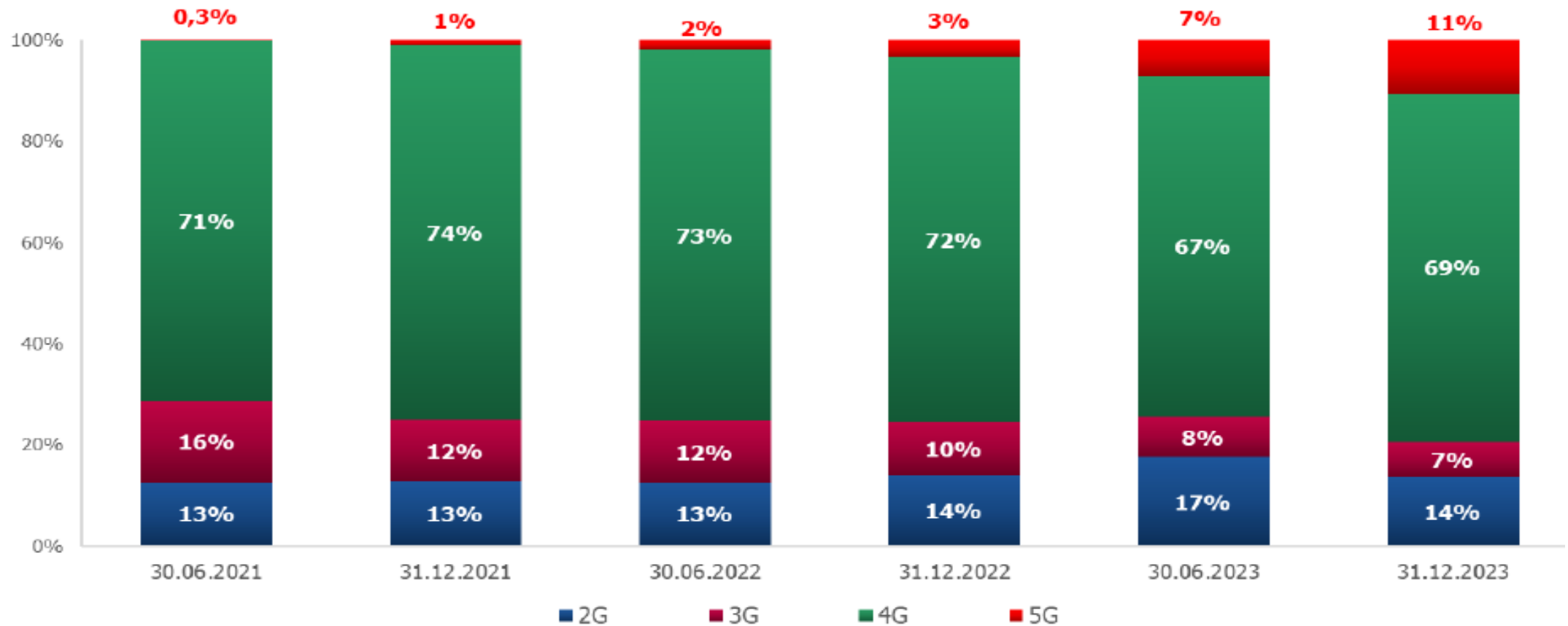

Acoperire 5G in Romania

Structura conexiunilor active - 5G crește

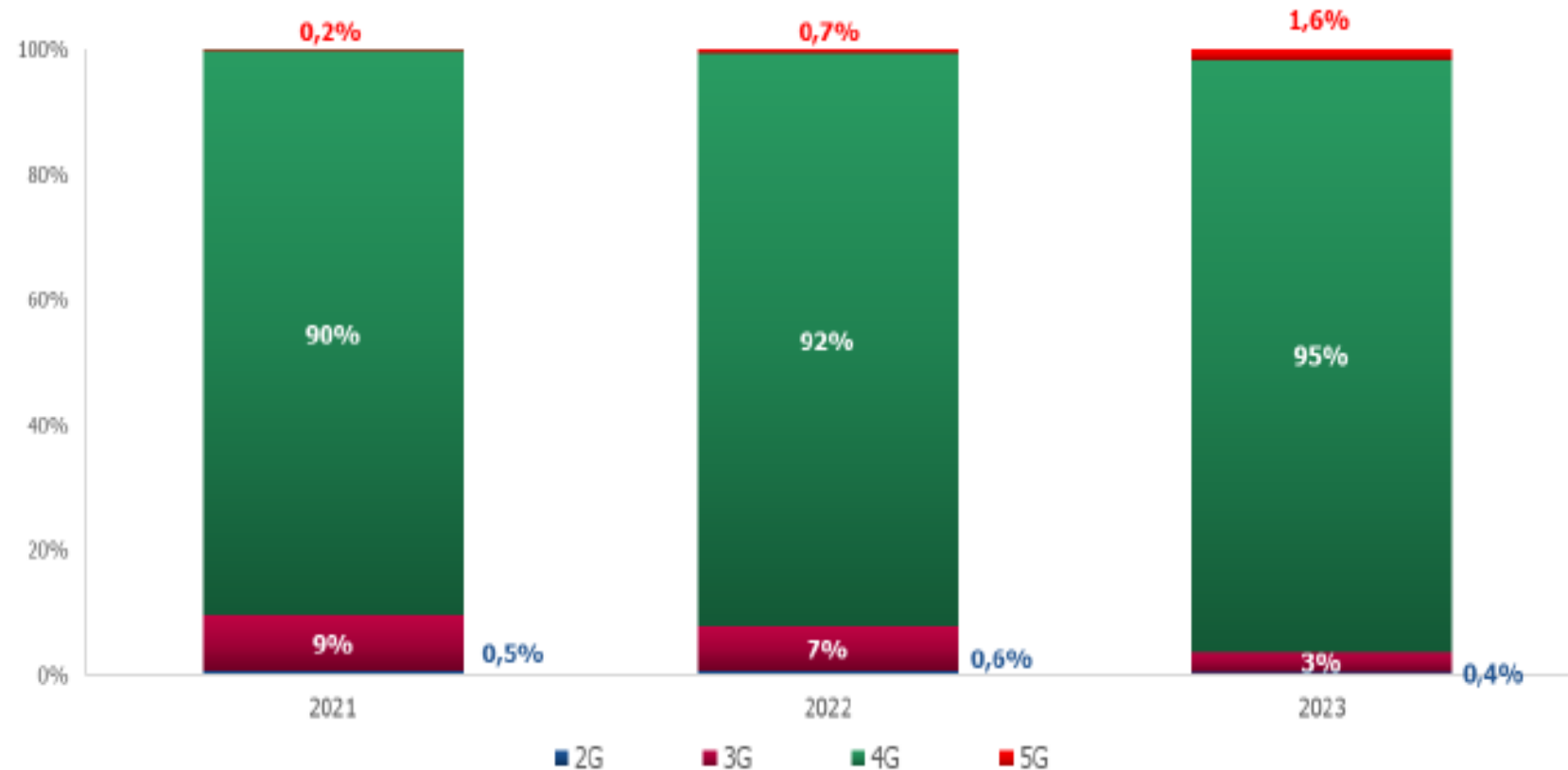
Structura numărului total de conexiuni active la internet mobil, în funcție de tehnologie, în perioada 30.06.2021 - 31.12.2023

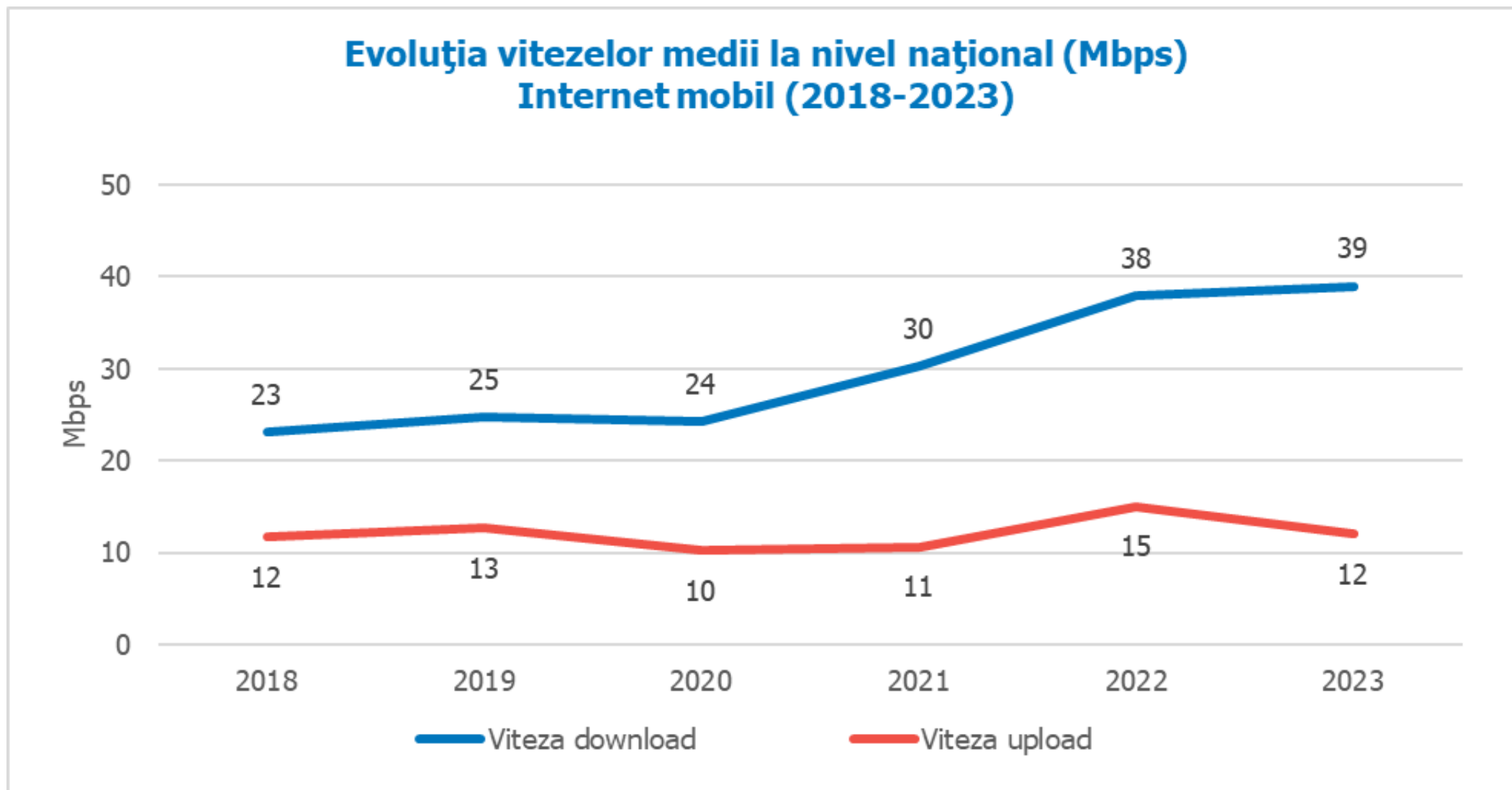
Structura trafic internet mobil - 5G crește

Structura traficului anual de internet mobil, în funcție de tehnologie, în perioada 2021 – 2023

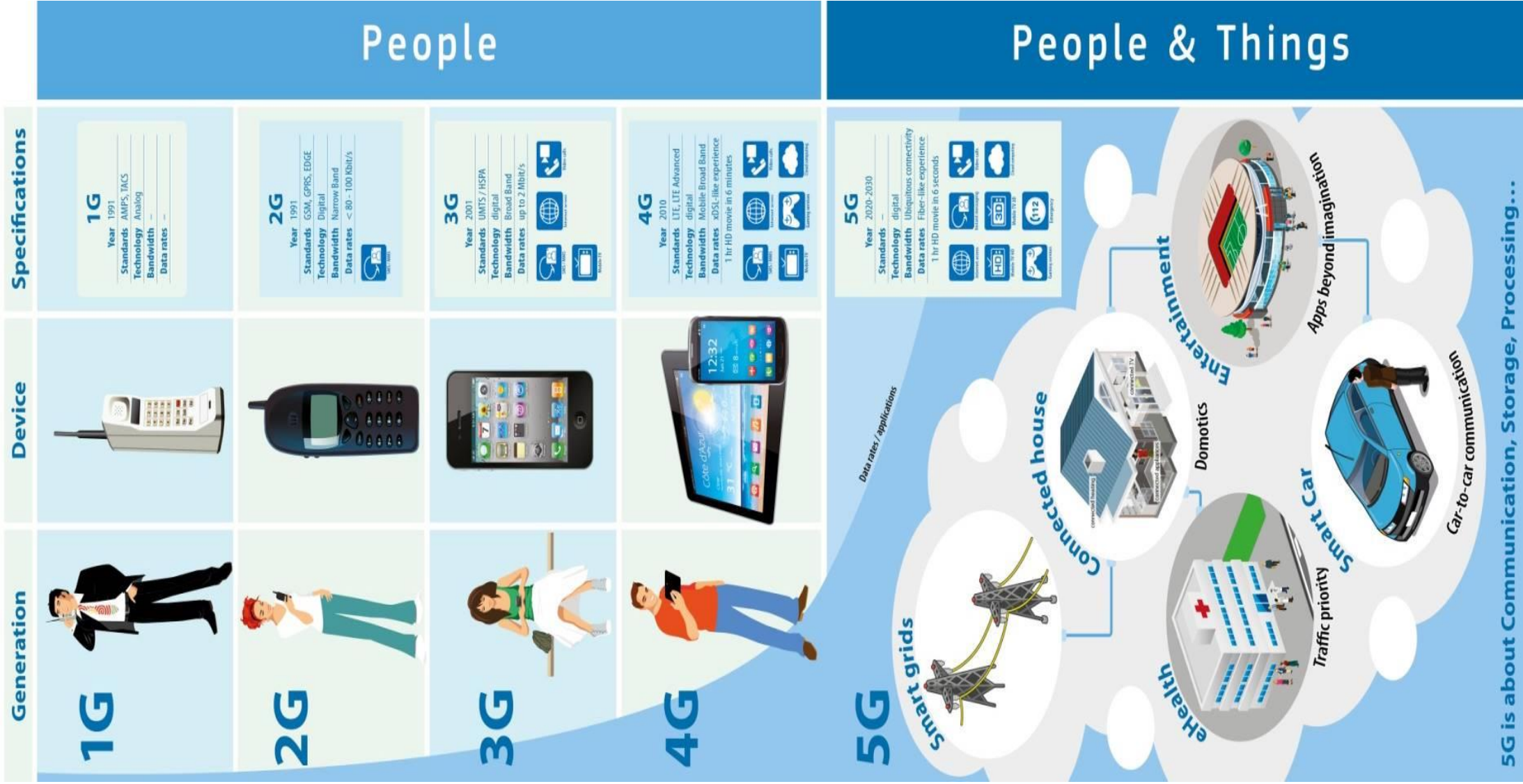
*inclusiv traficul realizat prin conexiuni de acces la internet fix pe bază de cartele SIM, care nu a putut fi determinat separat

Viteze transfer internet mobil - paradoxal scad!

Mobile communications: from 1G to 5G

De ce tehnologia 5G?

2. Cauzele eșecului – incompetența guvernanților!

Cauzele eșecului - incompetența guvernanților!

Amânarea repetată a acordării licențelor 5G: 2017 - 2022

Legea 5G – neclară (despăgubiri echipament înlocuit), eliminarea unor furnizori (Nokia!)

Birocrația aprobării lucrărilor de infrastructură

- Experiența (RoNet, ...) arată multă birocrație și mult timp pierdut (multe luni)
- Conform documentației ANCOM din 2019, o rețea 5G necesită 70-80 de mii de site-uri plus cabluri FO pentru interconectare. Peste 300.000 în total pentru 4 rețele 5G

Taxe/tarife mari percepute de ANCOM – spectru, numerotație. ANCOM colector de taxe!

Concentrarea pieței – dispariția exRomTelecom, ...

Desconsiderarea telecomunicațiilor: furnizor de bani pentru guvern și nu motor al dezvoltării economice

Degringolada de la conducerea telecomunicațiilor - MCID, ANCOM, ...

Lipsa specialiștilor - numirea în funcții de conducere (ministru, secretar, președinte, membrii CA..) a unor persoane fără pregătire de telecomunicații (comunicații electronice, TI)! Fără competențe!

3. O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești pentru anii 2024-2028

O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești pentru anii 2024-2028

1. Guvernanță, bune practici

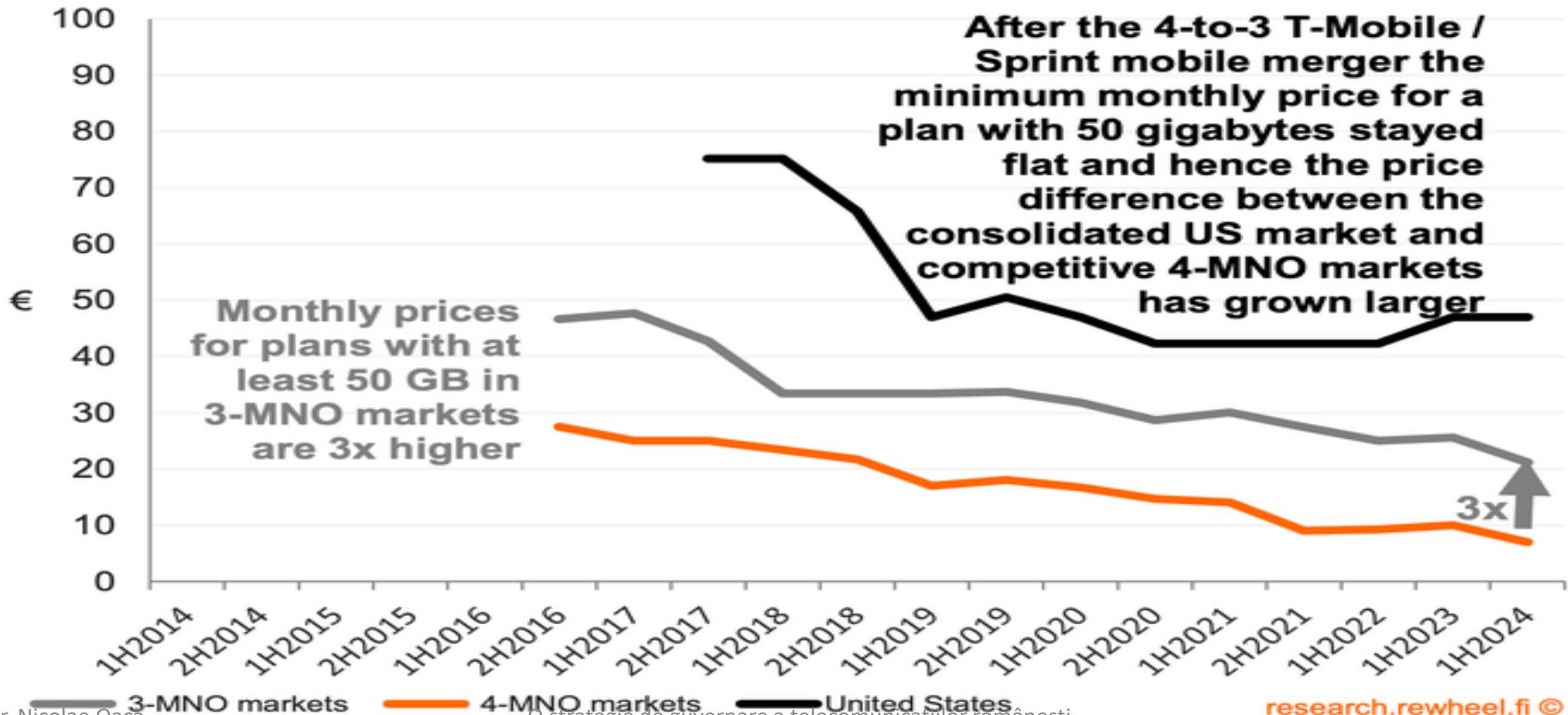
- depolitizarea, deparazitarea instituțiilor esențiale (ANCOM, ...)
- numirea de profesioniști în funcții de conducere: minister, autorități, companii de stat, consilii administrație
- reînființarea ministerului "telecomunicațiilor" - ministerul comunicațiilor și al digitalizării, ministrul având rang de vice prim-ministru ca recunoaștere a importanței telecomunicațiilor
- salarii în noul minister al telecomunicațiilor la nivelul industriei telecomunicațiilor pentru retenția profesioniștilor și construirea unei organizații stabile și a unei culturi adecvate
- legislație predictibilă și favorabilă competiției, păstrării unui număr adecvat de operatori/4 și de furnizori de echipament, și dezvoltării rețelelor de telecomunicații și adoptării noilor servicii pe scară largă
- accesul de mare viteză în sfera serviciului universal sau în constituție. Gratuit precum India ar vrea...
- administrarea profesionistă a activelor de telecomunicații deținute de stat: transformarea unor infrastructuri de telecomunicații (Telecomunicații CFR, Teletrans, Radiocom, ...) în afaceri.
- privatizarea/restructurarea activității operatorului SN Radiocom,
- denominarea în lei a tarifelor serviciilor de comunicații (mobile, fixe)
- răspundere pentru actul de guvernare.

Tarifele din piețe cu trei operatori de 3 ori mai mari decat cele din piețe cu 4 operatori

[https://research.rewheel.fi/downloads/The state of mobile and broadband pricing 1H2024 PUBLIC REDACTED VERSION.pdf](https://research.rewheel.fi/downloads/The%20state%20of%20mobile%20and%20broadband%20pricing%201H2024%20PUBLIC%20REDACTED%20VERSION.pdf)

https://www.lightreading.com/operations/us-mobile-prices-sky-high-after-t-mobile-s-sprint-buy-report?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_LightReading_Daily_NL_20240514&sp_cid=7208&utm_content=SP_News_LightReading_Daily_NL_20240514&sp_rid=6829136&sp_aid=10156&sp_eh=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3

MIN monthly price 50GB - 3 vs 4-MNO markets, 50 countries
5G&4G voice-data plans with at least 1000 mins and 10 Mbps speed

O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești pentru anii 2024-2028 (2)

2. Tehnologia 5G pentru o Românie digitală

- adaptarea *Strategiei 5G pentru România* la nevoia de reducere rapidă a decalajului
- digitalizarea aprobării lucrărilor de infrastructură - **ghișeu unic online**
  - ghișeu unic online - depunerea cererilor pentru aprobarea lucrărilor de infrastructură
  - ministerul digitalizării ar fi trebuit să digitalizeze și administreze și telecomunicațiile
  - avem o coaliție majoritară puternică care a făcut "ce a vrut mușchii ei" – refuzul de a elimina pensiile speciale, etc. Putea implementa și un astfel de proiect digital, dacă voia
  - coaliția deținea controlul și în teritoriu – primării, etc,
- stimularea operatorilor pentru dezvoltarea rapidă a noilor rețele
- **proiecte pilot bazate pe tehnologia 5G finanțate de guvern:** oraș inteligent, sănătate, transport, agricultură, ...
- implementarea și utilizarea tehnologiei 5G pentru accelerarea procesului de digitalizare
- stimularea adoptării serviciilor oferite de noua tehnologie

O strategie de guvernare a telecomunicațiilor românești pentru anii 2024-2028 (3)

3. România Inteligentă un proiect de țară pe termen lung

- România Inteligentă - un proiect de țară pe termen lung pentru transformarea digitală a orașelor țării (smart cities, orașe inteligente) asumat de ministerul comunicațiilor și digitalizării.
- susținerea cercetării și aplicațiilor bazate pe inteligența artificială în diverse industrii
- o administrație modernă, digitală (paperless office), digitalizarea serviciilor publice

România digitală, inteligentă și sigură

- strategie națională pentru securitatea cibernetică și mecanisme de implementare pentru protejarea rețelelor

Telecomunicațiile motor al creșterii economice

- tehnologia 5G pentru digitalizarea societății și a economiei
- folosirea fondurilor generate de telecomunicații (licitații, spectru, vânzări active, ...) pentru digitalizare, pentru telecomunicații! **Fondul România Digitală**
- reconsiderarea telecomunicațiilor: motor de creștere economică și nu sursa de venituri pentru "găurile negre" ale economiei

Ce ar trebui făcut pentru tehnologia 5G?

- Ghișeul unic online - digitalizarea aprobării lucrărilor de infrastructură

- ghișeu unic online - depunerea cererilor pentru aprobarea lucrărilor de infrastructură și rezolvarea în câteva zile
- ministerul digitalizării ar trebui să digitalizeze și administreze și telecomunicațiile

- Reducerea cheltuielilor operatorilor

- despăgubirea operatorilor pentru echipamentul ce se cere a fi înlocuit
- reducerea tarifelor utilizare spectru, numerotație

- Alocare gratuită spectru

- https://www.lightreading.com/5g/hong-kong-gives-spectrum-for-free-to-boost-the-city-s-5g-networks?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_LightReading_Daily_NL_20240613&sp_cid=7601&utm_content=SP_News_LightReading_Daily_NL_20240613&sp_rid=6829136&sp_aid=10796&sp_eh=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3

- Proiecte pilot 5G finanțate de guvern

- Păstrarea unei piețe competitive cu patru mari operatori

- Unic operator de infrastructură pentru reducerea investițiilor?

Ce ar trebui făcut?

Ministerul Comunicațiilor, Digitalizării și IA!

Oameni potriviți la locuri (MCDIA, ANCOM, ...) potrivite!

Soluția: după modelul italian, ministru profesionist - o personalitate a industriei

Florin Talpeș,

Daniel Dines,

Liviu Drăgan,

Radu Georgescu,

Eduard Lovin ...

Rolul autorităților nu trebuie să se fie numai încasarea taxelor (licențe 5G, tarife spectru, numerotație, ...), ci mai ales **să asigure condiții pentru implementarea cu succes a noii tehnologii, digitalizare.**

Vă mulțumesc pentru atenție!

Nicolae OACĂ, *PhD, MBA*

<http://nicolaeoaca.blogspot.ro>

<https://nicolaeoaca.wixsite.com/home/>

Mobil: 00 40 766 505 784

E-mail: nicolae_oaca@yahoo.com; nicolae.oaca@gmail.com

România în 2030 *DIGITAL DECADE*

Two main weaknesses or areas to improve

Basic digital skills

Although Romania dedicates efforts to raise the level of digital skills, including through major reforms and significant investments, **more than 72% of its population still lacks basic digital skills.**

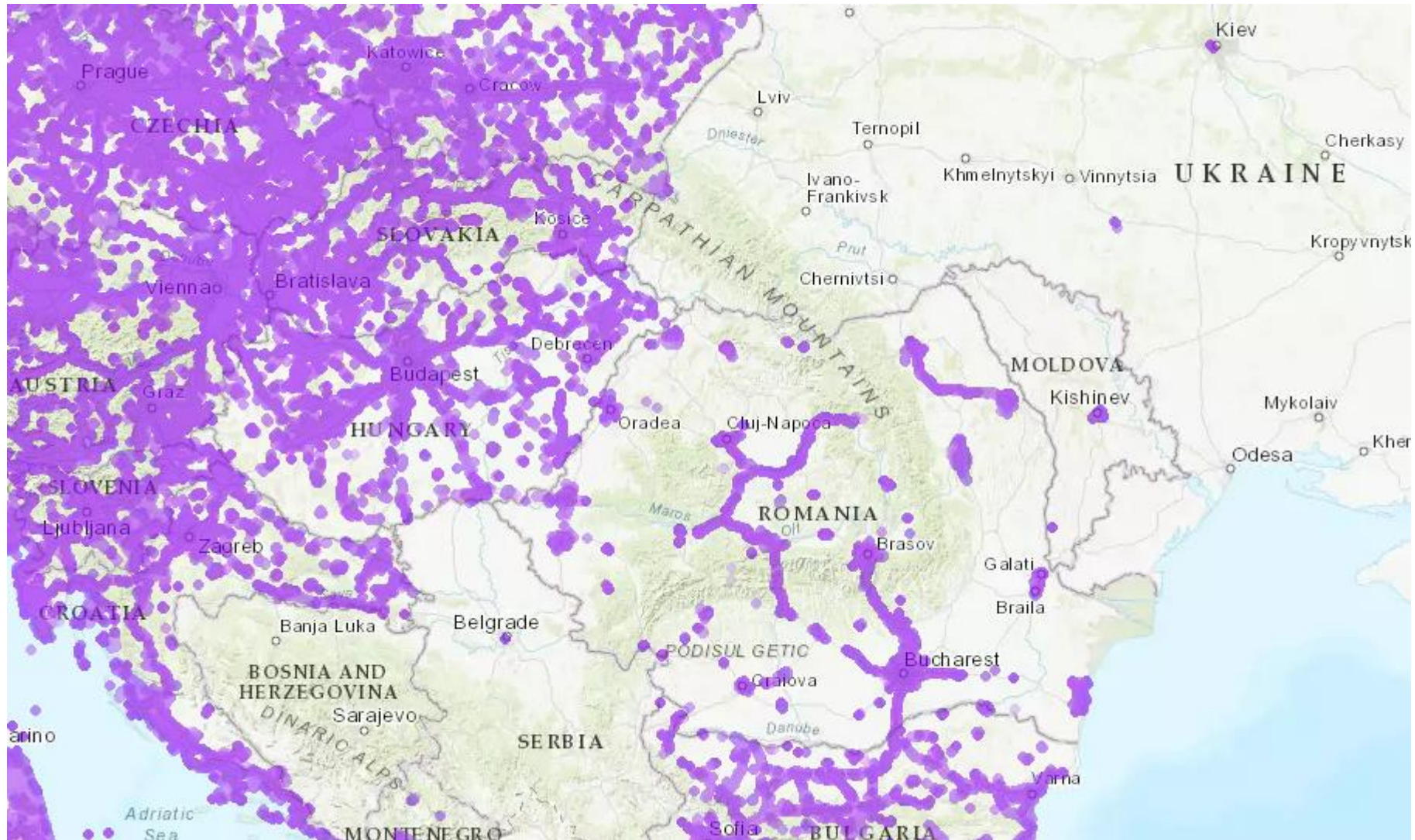
5G coverage

5G coverage is improving, but it still **lags severely behind the EU average (32.8% compared to 89.3%)**

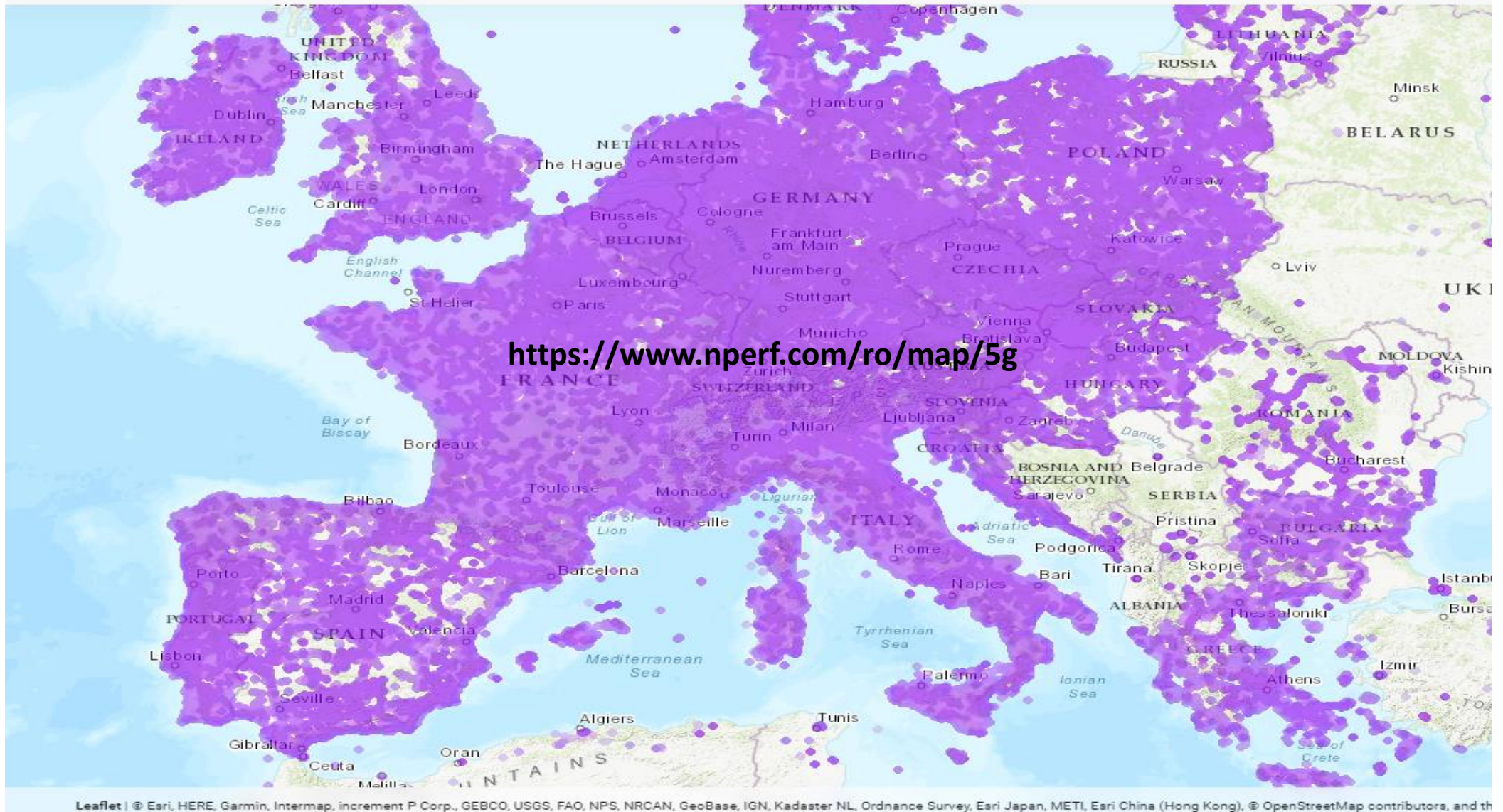
<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/romania>

Acoperire 5G in Romania

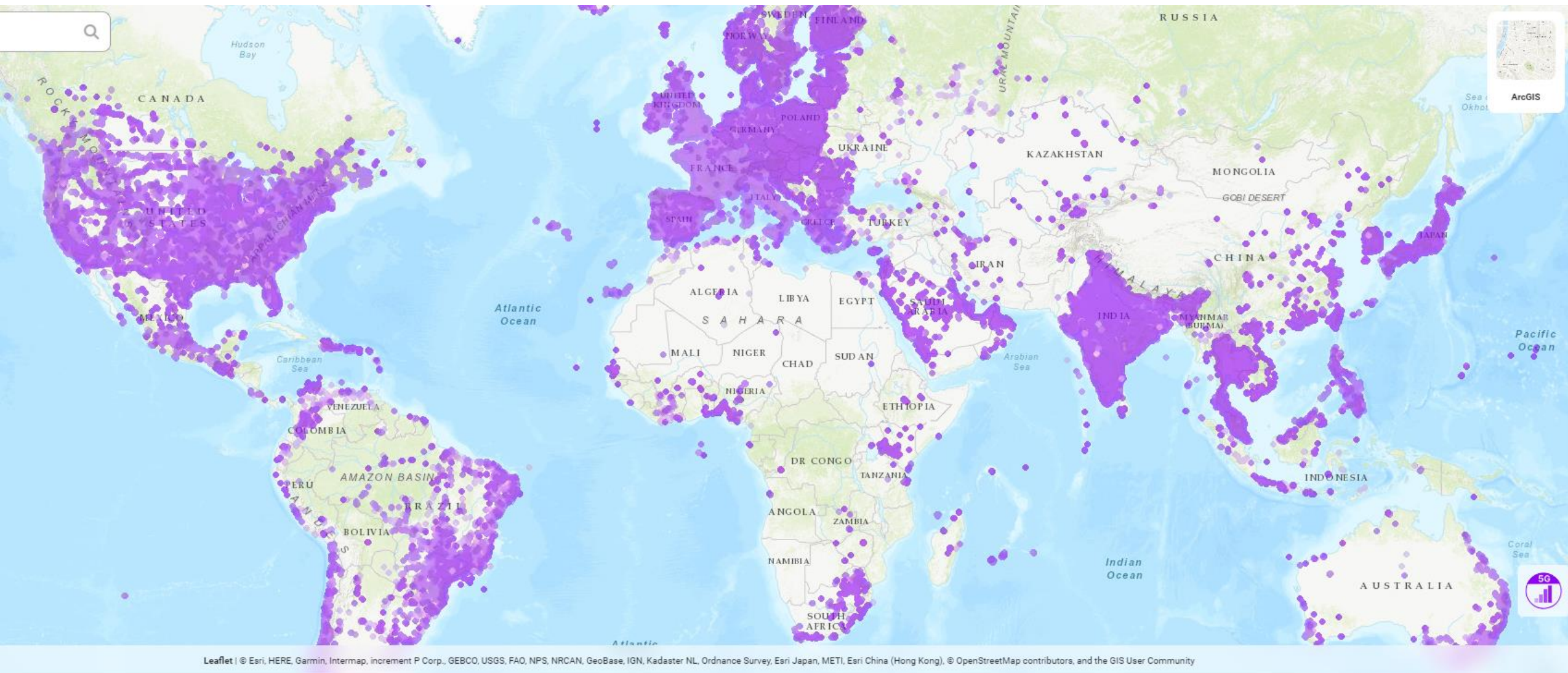

Acoperire 5G in Europa

Acoperire 5G in lume

Ce fac alte țări pentru tehnologia 5G?

Stimulează creșterea acoperirii rețelelor 5G

Finanțează proiecte pilot 5G - Franța a finanțat (până în 2023) 26 proiecte cu finanțare de €131 milioane.

Guvernul român: niciun **proiect pilot 5G**: orașe inteligente, sănătate, educație, rețele particulare ...!

Inteligența artificială

Inteligența Artificială - noul Eldorado?

- Investiții uriașe (miliarde) în IA

<https://spectrum.ieee.org/ai-index-2024>

https://www.telecompaper.com/news/spanish-govt-to-invest-further-eur-15-bln-in-national-ai-drive--1500337?utm_source=headlines_-english&utm_medium=email&utm_campaign=15-05-2024&utm_content=textlink

<https://news.microsoft.com/apac/2024/04/10/microsoft-to-invest-us2-9-billion-in-ai-and-cloud-infrastructure-in-japan-while-boosting-the-nations-skills-research-and-cybersecurity/>

[https://www.telecoms.com/ai/ai-to-push-data-centre-kit-spend-above-50-](https://www.telecoms.com/ai/ai-to-push-data-centre-kit-spend-above-50-billion?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_cid=8277&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_rid=6829136&sp_aid=11782&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3)

[billion?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_cid=8277&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_rid=6829136&sp_aid=11782&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3](https://www.telecoms.com/ai/ai-to-push-data-centre-kit-spend-above-50-billion?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_cid=8277&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240808&sp_rid=6829136&sp_aid=11782&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3)

- Reglementari UE

[https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/setting-ai-factories-now-possible-after-eurohpc-regulation-](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/setting-ai-factories-now-possible-after-eurohpc-regulation-amendment?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future)

[amendment?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/setting-ai-factories-now-possible-after-eurohpc-regulation-amendment?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future)

European Artificial Intelligence Act intră în vigoare pe 1 august 2024

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4123

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/regulatory-framework-ai>

Comisia semnează Convenția-cadru a Consiliului Europei privind inteligența artificială 5 sep 2024

[https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-signs-council-europe-framework-convention-artificial-](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-signs-council-europe-framework-convention-artificial-intelligence?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future)

[intelligence?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future](https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/commission-signs-council-europe-framework-convention-artificial-intelligence?pk_source=ec_newsroom&pk_medium=email&pk_campaign=Shaping%20Europe%E2%80%99s%20Digital%20Future)

- Anglia: noul guvern dezvoltă departamentul IA

[https://www.telecoms.com/ai/new-uk-government-further-ai-focus-with-dsit-](https://www.telecoms.com/ai/new-uk-government-further-ai-focus-with-dsit-revamp?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_cid=7900&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_rid=6829136&sp_aid=11203&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3)

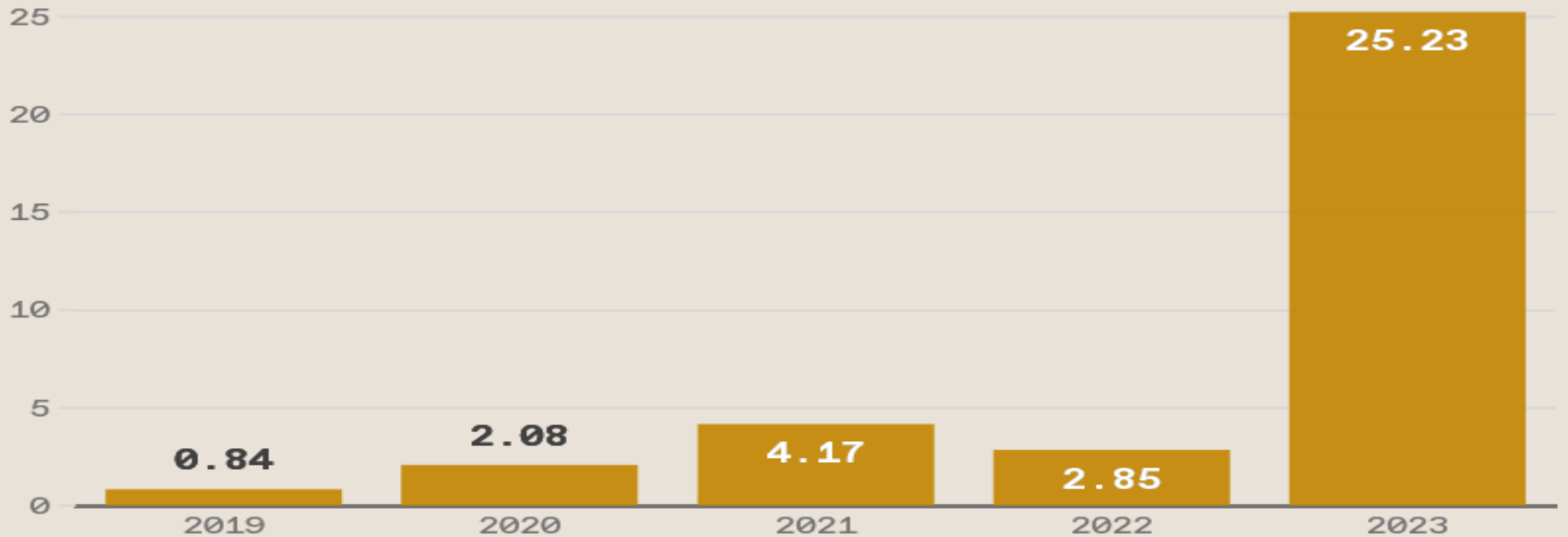
[revamp?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_cid=7900&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_rid=6829136&sp_aid=11203&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3](https://www.telecoms.com/ai/new-uk-government-further-ai-focus-with-dsit-revamp?utm_source=eloqua&utm_medium=email&utm_campaign=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_cid=7900&utm_content=SP_News_TelecomsDaily_NL_20240709&sp_rid=6829136&sp_aid=11203&sp_ah=514ec4ed0463954133ea611eaa22e364702b7c83646c2f327f2abd4bd0076fd3)

- Romania – strategie IA

IA noul Eldorado?

Private investment in generative AI, 2013–23

Total investment (in billions of U.S. dollars)

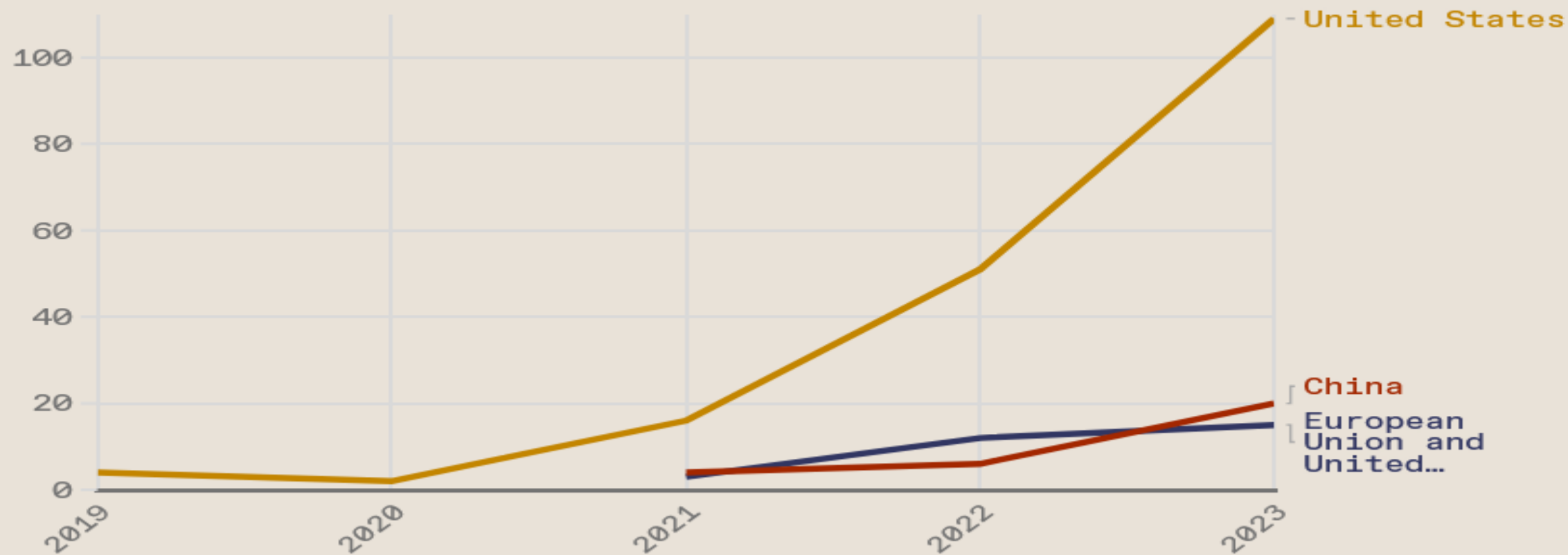
Source: Quid, 2023 | Chart: 2024 AI Index report

IEEE Spectrum

IA noul Eldorado?

Number of foundation models by select geographic area, 2019–23

Number of foundation models

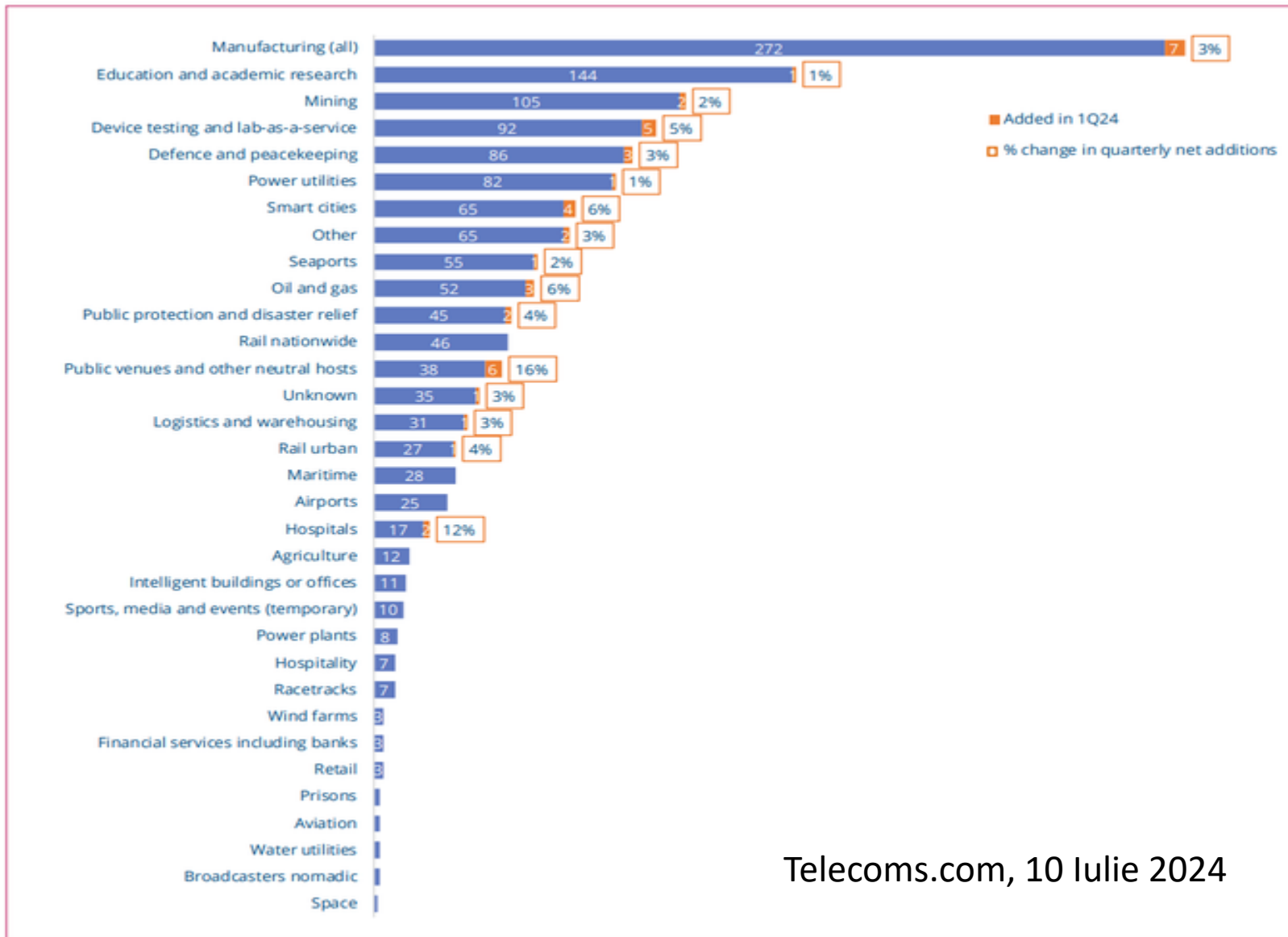

Source: Bommasani et al., 2023 | Chart: 2024 AI Index report

IEEE Spectrum

Aplicații 5G – rețele particulare

Figure 8. Number of identified customers deploying private mobile networks in trials and commercially, by sector (base: 1,427 organisations deploying private wireless networks with revenue greater than €100,000)

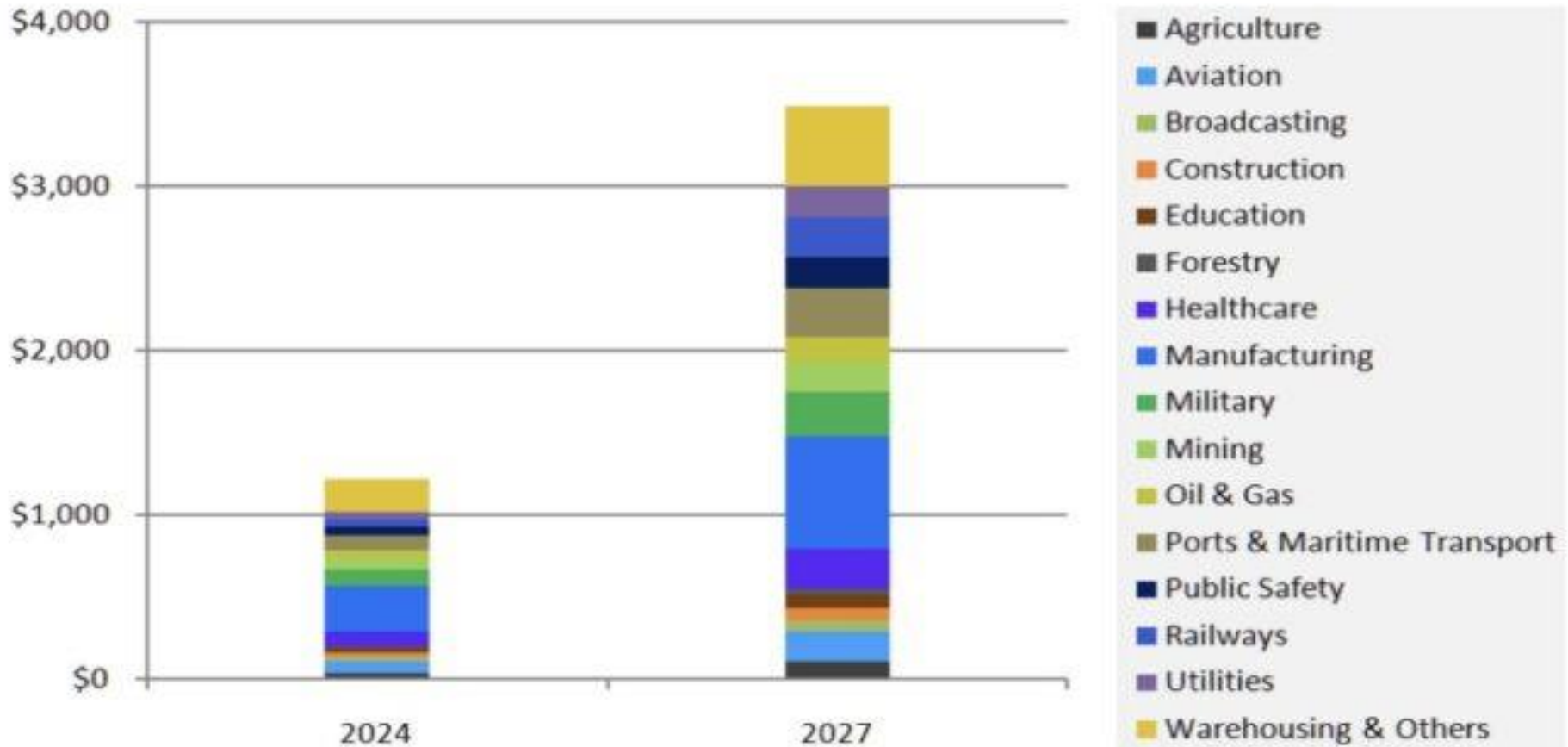
Telecoms.com, 10 Iulie 2024

România în Europa - DESI

Aplicații 5G – rețele particulare

Global Spending on Private 5G Networks by Vertical Industry: 2024 – 2027 (\$ Million)

SNS Telecom & IT

Market Intelligence & Consultancy Solutions

Source: <https://www.snstelecom.com/private5g>